

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji

Formularz dla kwalifikacji - podgląd

Typ wniosku

Wniosek o włączenie kwalifikacji do ZSK

Nazwa kwalifikacji*

Asystowanie niesamodzielnej osobie starszej w zakresie żywienia

Skrót nazwy

Rodzaj kwalifikacji*

kwalifikacja cząstkowa

Proponowany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji*

1

Krótką charakterystyką kwalifikacji, obejmującą informacje o działaniach lub zadaniach, które potrafi wykonywać osoba posiadająca tę kwalifikację oraz orientacyjny koszt uzyskania dokumentu potwierdzającego otrzymanie danej kwalifikacji*

Kwalifikacja kierowana jest do osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz innych osób, które zajmują się asystowaniem niesamodzielnym osobom starszym i przewlekle chorym podczas karmienia; chcą potwierdzić posiadane umiejętności i kompetencje, a także osób, które chcą się przekwalifikować, aby podjąć pracę w tym obszarze. Osoba posiadająca kwalifikację Asystowanie niesamodzielnej osobie starszej w zakresie żywienia identyfikuje potrzeby żywieniowe (sytość, pragnienie) niesamodzielnej osoby starszej, a następnie estetycznie komponuje i podaje przygotowany posiłek z zachowaniem zasad higieny (zabezpiecza osobę karmioną przed pobrudzeniem itp.). Ponadto samodzielnie przygotowuje ciepłe i zimne napoje. Dobiera temperaturę i konsystencję posiłków do potrzeb obsługiwanej osoby. Podaje posiłki, a w razie potrzeby również karmi. Porządkuje miejsce pracy. Posługuje się podstawową wiedzą dotyczącą bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie wykonywanych czynności. Osoba posiadająca kwalifikację może podjąć pracę m.in. w całodobowych placówkach opieki nad osobami starszymi oraz w placówkach dziennego pobytu. Koszt uzyskania kwalifikacji wynosi 500,00 PLN. Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji może wynosić do 120 godzin.

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji [godz.]*

120

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji*

Kwalifikacja Asystowanie niesamodzielnej osobie starszej w zakresie żywienia kierowana jest do uczniów i absolwentów szkół specjalnych z niepełnosprawnością intelektualną, posiadających

kompetencje niezbędne do podjęcia aktywności zawodowej lub innych osób zainteresowanych zdobyciem kwalifikacji na tym poziomie.

Wymagane kwalifikacje poprzedzające

Opis

Brak wymagań

Lista

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji*

Brak wymagań

Zapotrzebowanie na kwalifikację*

Prognozy demograficzne dotyczące Polski do 2050 r. opracowywane przez Główny Urząd Statystyczny wskazują na problem starzenia się społeczeństwa, który dotyczy większości wysoko rozwiniętych krajów Europy Zachodniej. Proces starzenia się ludności jest ściśle powiązany z rozwojem medycyny i poprawą jakości życia, co skutkuje spadkiem umieralności. W 1950 r. w Polsce wiek co najmniej 80 lat osiągnęło jedynie 180 tys. osób, podczas gdy obecnie wiek ten osiąga już 1,6 mln Polaków[1]. Dłuższy okres życia wpływa w znaczny sposób na strukturę demograficzną społeczeństwa. W 2013 r. odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (65 lat i więcej) wyniósł aż 14,7%. Zgodnie z prognozami GUS w 2050 r. odsetek ten może osiągnąć poziom 31-35% [2]. Wzrost liczby osób starszych w społeczeństwie oznacza konieczność zapewnienia im wsparcia środowiskowego i instytucjonalnego, co jest ściśle powiązane z narastającymi wraz z wiekiem brakiem niesamodzielności i niesprawnością. Zgodnie z ogólnie przyjętą definicją osoba niesamodzielna to taka, która wymaga wsparcia w przynajmniej jednej podstawowej czynności życiowej, w tym np. w odżywianiu się. Obecnie model opiekuńczy w stosunku do osób starszych opiera się na wsparciu rodzinnym. Jednakże ze względu na zmianę jego struktury - odejście od modelu tradycyjnego (wielopokoleniowego) na rzecz rodzin nuklearnych czy „patchworkowych”, dużą skalę migracji, mniejszą dzietność, zmianę stylu życia i aspiracji życiowych osób młodych, prognozuje się stale rosnące zapotrzebowanie na instytucjonalny system wsparcia osób starszych. Wsparcie to powinno charakteryzować się kompleksowością - od podstawowych potrzeb człowieka (np. odżywianie), po potrzeby wyższego rzędu (np. aktywność społeczna). Obecnie do instytucji publicznych odpowiedzialnych za świadczenie usług opiekuńczych dla osób starszych zaliczyć należy m.in. domy pomocy społecznej oraz placówki dziennego wsparcia (np. domy dziennego pobytu). Rolą osób, które uzyskają niniejszą kwalifikację, będzie wsparcie osób starszych w zaspokojeniu jednej z podstawowych potrzeb człowieka, czyli zaspokojenia głodu i pragnienia. Ponadto wsparcie niesamodzielnych osób starszych w karmieniu zagwarantuje racjonalne przyjmowanie posiłków o ustalonych porach dnia, w ilości dostosowanej do potrzeb i preferencji konkretnej osoby. Przyczyni się do poprawy ogólnej witalności, aktywności oraz lepszego samopoczucia osoby wspieranej. Kwalifikacja Asystowanie niesamodzielnej osobie starszej w zakresie żywienia wpisuje się w opisane powyżej trendy związane ze starzeniem się społeczeństwa. Kwalifikacja wychodzi naprzeciw zabezpieczeniu potrzeb starzejącego się społeczeństwa oraz przyczynia się do aktywizowania grupy osób zagrożonej wykluczeniem na rynku pracy. Według danych BAEL wskaźnik zatrudnienia w III kwartale 2016 roku wśród osób z niepełnosprawnością wyniósł 14,6 %. Wśród osób objętych badaniem aż 84% przyznaje wprost, że nie poszukuje aktywnie pracy. Sytuacja osób z niepełnosprawnością intelektualną (absolwenci szkół specjalnych) na rynku pracy jest niezwykle trudna. Na pierwszy plan wysunęła się bierność absolwentów szkół

specjalnych. W najtrudniejszej sytuacji znajdują się pensjonariusze domów pomocy społecznej. Po zakończeniu edukacji pomimo pełnej sprawności fizycznej, nikt nie wspiera jakiegokolwiek formy aktywizowania tych osób. W konsekwencji pojawiają się niepożądane zachowania, które zamiast działaniami terapeutycznymi, tłumione są nadmierną lekoterapią. Najnowsze trendy terapeutyczne wskazują, że kluczowy wpływ na kondycję psychofizyczną osoby z niepełnosprawnością intelektualną ma stymulacja aktywności społeczno-zawodowej. Osoby z niepełnosprawnością intelektualną są wykluczone i żyją na marginesie społeczeństwa, a ich potrzeby często nie są dostrzegane. Praca ma największą wartość terapeutyczną. Aby aktualny rynek pracy (5,9% stopa bezrobocia w Polsce) sięgnął po zasoby w postaci osób z niepełnosprawnością intelektualną, muszą się one wykazać określonymi umiejętnościami – nawet bardzo wąskimi, schematycznymi przez to mniej atrakcyjnymi dla pracownika w normie intelektualnej. Ponadto o zapotrzebowaniu na kwalifikację świadczą wyniki dotyczące uwarunkowań rehabilitacji/aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami [3]. Jedną z istotnych barier w aktywizacji zawodowej wskazywany jest brak posiadanych formalnych kwalifikacji oraz niepełnosprawność intelektualna jako typ niepełnosprawności, który jest postrzegany jako ograniczający gotowość do podjęcia zatrudnienia. Szczególnie pomocna może być koncepcja aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnością intelektualną opracowana i wdrożona przez Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Siedlisko” w Staniszczach Wielkich, polegającą na ich aktywizowaniu w przyjaznym i dostosowanym do możliwości miejscu pracy. Obowiązki i zadania niepełnosprawnych pracowników dostosowane są do indywidualnych kompetencji i predyspozycji psychofizycznych. Źródła: [1] Starzenie się ludności, rynek pracy i finanse, Instytut Badań Strukturalnych, Warszawa 2017. [2] Sytuacja demograficzna osób starszych i konsekwencje starzenia się ludności Polski w świetle prognozy na lata 2014-2050, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2014. [3] Badania sytuacji WTZ, Polski Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Warszawa

Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się*

Powyższa kwalifikacja nie funkcjonuje w ZSK, a także brak na rynku kwalifikacji o podobnym charakterze.

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji*

Osoba posiadająca kwalifikację Asystowanie niesamodzielnej osobie starszej w zakresie żywienia może podjąć pracę między innymi w instytucjach publicznych świadczących usługi opiekuńcze dla osób starszych (domy dziennej opieki, domy pomocy społecznej); w organizacjach społecznych świadczących usługi opiekuńcze itp. Zadania, które precyzuje kwalifikacja, osoba posiadająca kwalifikację realizuje samodzielnie, na polecenie i pod nadzorem opiekuna.

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację*

1. Etap weryfikacji 1.1. Metody Do weryfikacji efektów uczenia się stosuje się metodę obserwacji w warunkach rzeczywistych (miejscu pracy) lub w warunkach symulowanych (symulacja) oraz metodę analizy dowodów i deklaracji. Walidacja jest przeprowadzana w oparciu o wystandaryzowane narzędzia. 1.2. Zasoby kadrowe Osoby przygotowujące narzędzia walidacji: W przygotowaniu narzędzi walidacyjnych muszą uczestniczyć osoby aktualnie zawodowo nadzorujące pracę osób z niepełnosprawnością intelektualną, przedstawiciele sektora pomocy społecznej oraz osoby posiadające doświadczenie w przygotowywaniu narzędzi walidacji. W procesie weryfikacji biorą udział: Komisja walidacyjna Komisja walidacyjna składa się z dwóch członków (w uzasadnionych przypadkach Komisja może zostać poszerzona o dodatkową osobę). Funkcję członka komisji walidacyjnej pełni osoba, która spełnia przynajmniej jeden z poniższych

warunków, a łącznie obydwaj członkowie komisji spełniają wszystkie warunki, do których zalicza się: ■ wyższe wykształcenie z zakresu nauk pedagogicznych, ■ co najmniej roczne doświadczenie zawodowe w zarządzaniu zespołem pracowników z niepełnosprawnością intelektualną, ■ co najmniej roczne doświadczenie w opiece nad niesamodzielnymi osobami starszymi. Asystent wspierający proces walidacji Asystent wspierający proces walidacji uczestniczy jedynie w walidacji przy zastosowaniu metody obserwacji w miejscu pracy lub obserwacji w warunkach symulowanych. Asystent odpowiada za należyte przygotowanie stanowiska, przy którym odbywa się proces walidacyjny. Asystent jest obecny w czasie weryfikacji efektów uczenia się celem wsparcia uczestnika walidacji, jeśli w trakcie jej procesu trzeba wykonać zadania wymagające wsparcia osoby trzeciej (np. podnoszenie ciężkich przedmiotów itp.). Rolą asystenta jest zapewnienie bezpieczeństwa w trakcie walidacji, zwłaszcza zapewnienie odpowiednich warunków dla osoby poddawanej walidacji, jak i niesamodzielnej osoby starszej. Funkcję asystenta wspierającego proces walidacji pełni osoba, która: ■ nie brała udziału w szkoleniu kandydata do uzyskania kwalifikacji, ■ posiada co najmniej roczne doświadczenie w opiece nad niesamodzielnymi osobami starszymi (aktualne przez okres 3 lat), ■ odbyła szkolenie wstępne z zakresu pracy z osobą z niepełnosprawnością intelektualną (aktualne przez okres 3 lat).

1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne

Instytucją certyfikującą może zostać każda instytucja spełniająca poniższe warunki: ■ posiada co najmniej 2-letnie doświadczenie związane ze świadczeniem usług opiekuńczych kierowanych do osób starszych, ■ zatrudnia co najmniej 3 osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym i opracowała plan aktywizacji zawodowej dla tych osób, przy czym osoby te nie muszą być koniecznie zatrudnione bezpośrednio przy opiece nad niesamodzielnymi osobami, ■ jest w stanie zagwarantować warunki niezbędne do przeprowadzenia walidacji. Zadanie praktyczne powinno odbywać się w miejscu spełniającym wymogi dla placówek świadczących usługi opiekuńcze dla osób starszych (np. domu opieki społecznej). Instytucja przeprowadzająca walidację musi zapewnić: ■ pomieszczenie socjalne umożliwiające osobie poddawanej walidacji przebranie się w odzież ochronną, ■ zaplecze gastronomiczne umożliwiające przygotowanie posiłku oraz napojów, ■ stanowiska do przeprowadzenia konsumpcji dostosowanych do potrzeb niesamodzielnej osoby starszej, ■ obecność niesamodzielnej osoby starszej wymagającej asysty w spożywaniu posiłku. By osoba starsza wzięła udział w procesie walidacji, niezbędna jest formalna zgoda tej osoby bądź jej prawnego opiekuna. Ponadto instytucja certyfikująca musi zapewnić odpowiedni zestaw urządzeń niezbędnych do przygotowania posiłku, naczyń umożliwiających jego podanie oraz sztućców. Wszystkie urządzenia znajdujące się na stanowisku pracy i udostępnione osobie poddawanej walidacji powinny być sprawne, kompletne, gwarantujące bezpieczeństwo użytkowania. Stanowisko do przeprowadzenia konsumpcji musi być dostosowane do potrzeb niesamodzielnej osoby starszej ze szczególnym uwzględnieniem jej stanu psychofizycznego (np. stwarzające możliwość doboru bezpiecznej pozycji osoby karmionej - pozycja wysoka lub pół-wysoka).

2. Etap identyfikacji i dokumentacji efektów uczenia się

Instytucja prowadząca proces walidacji powinna zapewniać wsparcie dla kandydatów w zakresie identyfikowania na podstawie dowolnych metod oraz dokumentowania posiadanych efektów uczenia się. Korzystanie z tego wsparcia nie jest obowiązkowe.

2.1. Metody

Nie określa się

2.2. Zasoby kadrowe

Doradca walidacyjny Zadaniem doradcy walidacyjnego jest wsparcie osoby przystępującej do procesu walidacji na każdym etapie tego procesu. Doradca walidacyjny pomaga w zidentyfikowaniu posiadanych efektów uczenia się oraz w ich rzetelnym udokumentowaniu na potrzeby walidacji. W szczególności dowodem potwierdzającym posiadanie efektów uczenia się mogą być nagrania video, na których osoba poddawana walidacji wykonuje czynności świadczące o posiadaniu umiejętności. Nagrania audiowizualne mają charakter uzupełniający i mogą stanowić potwierdzenie wszystkich bądź wybranych efektów uczenia się. Doradca walidacyjny pomaga również w określeniu innych, możliwych do potwierdzenia kwalifikacji oraz perspektyw rozwoju i dalszego uczenia się po ich

uzyskaniu. Udziela informacji dotyczących przebiegu walidacji, wymagań związanych z przystąpieniem do weryfikacji efektów uczenia się oraz kryteriów i sposobów oceny. Funkcję doradcy walidacyjnego pełni osoba, która posiada: ■ co najmniej 2-letnie udokumentowane doświadczenie zawodowe związane z pracą w sektorze aktywizacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością intelektualną (aktualne w okresie 3 lat), ■ doświadczenie w weryfikowaniu efektów uczenia się lub ocenie kompetencji, ■ umiejętność stosowania metod i narzędzi wykorzystywanych przy identyfikowaniu i dokumentowaniu kompetencji, ■ wiedzę dotyczącą kwalifikacji „Asystowanie niesamodzielnej osobie starszej w zakresie żywienia”. 2.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne etapów identyfikowania i dokumentowania Instytucja certyfikująca, która decyduje się na udzielanie wsparcia w zakresie identyfikowania i dokumentowania, zobowiązuje się do zapewnienia odpowiednich warunków, które umożliwią indywidualną rozmowę z doradcą walidacyjnym.

Propozycja odniesienia do poziomu sektorowych ram kwalifikacji (o ile dotyczy)

Nie dotyczy

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się*

Osoba posiadająca kwalifikację Asystowanie niesamodzielnej osobie starszej w zakresie żywienia samodzielnie (na polecenie i pod nadzorem opiekuna) wykonuje czynności związane z procesem podania posiłków i napojów oraz karmienia niesamodzielnych osób starszych: ● przygotowuje miejsce i osobę starszą do konsumpcji zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny, ● dostrzega aktualne potrzeby osoby zależnej: poczucie sytości, głodu, pragnienia i adekwatnie je zaspokaja, ● estetycznie komponuje posiłki i napoje, respektując indywidualne potrzeby i preferencje żywieniowe związane np. z zaleceniami lekarza bądź stosowaną dietą, ● podaje posiłek i pomaga osobie starszej w karmieniu, ● porządkuje miejsce pracy po zakończonej czynności, dba o czystość niesamodzielnej osoby starszej, ● wykonuje zadania zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy, adekwatnie reaguje w sytuacjach zagrożenia.

Zestawy efektów uczenia się

Numer zestawu w kwalifikacji*

1

Nazwa zestawu*

Przygotowanie warunków do spożycia posiłku

Poziom PRK*

1

Orientacyjny nakład pracy [godz.]*

30

Rodzaj zestawu

obowiązkowy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia*

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Efekt uczenia się

Organizuje miejsce pracy

Kryteria weryfikacji*

● przebiera się w odzież ochronną, ● przygotowuje miejsce do spożycia posiłku z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ● myje ręce

Efekt uczenia się

Przeprowadza czynności przygotowawcze związane z podaniem posiłku

Kryteria weryfikacji*

● ustala potrzeby żywieniowe niesamodzielnej osoby starszej wynikające m.in. z zaleceń medycznych, alergii itp. w porozumieniu z opiekunem, ● ustala preferencje żywieniowe z karmioną osobą starszą, ● przygotowuje produkty zgodnie z zaleceniami dietetycznymi/zdrowotnymi w porozumieniu z opiekunem, ● komponuje posiłek z zachowaniem zasad estetyki, ● dobiera i przygotowuje odpowiednie naczynia, sztućce w zależności od rodzaju i konsystencji przyjmowanego pokarmu oraz stanu osoby karmionej

Numer zestawu w kwalifikacji*

2

Nazwa zestawu*

Podanie posiłku

Poziom PRK*

1

Orientacyjny nakład pracy [godz.]*

60

Rodzaj zestawu

obowiązkowy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia*

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Efekt uczenia się

Pomaga w karmieniu

Kryteria weryfikacji*

● kroi, rozdrabnia przygotowany posiłek w zależności od potrzeb oraz stanu osoby karmionej, ● serwuje posiłek w odpowiedniej temperaturze i konsystencji, ● inicjuje jedzenie (np. wkładając sztućce w dłoń lub podając do ust), ● nadzoruje bezpieczne przyjmowanie pokarmu oraz zaspokojenie potrzeby jedzenia/picia (reaguje w razie zakrztuszenia), ● zapewnia czystość osoby karmionej w trakcie i po zakończeniu posiłku (wyciera, podaje serwetki itp.), ● zabezpiecza odpowiednią pozycję osoby karmionej, w trakcie i po zakończonym posiłku, aby pozostała jeszcze co najmniej 40 min w pozycji wysokiej (jeśli jest

to osoba leżąca).

Efekt uczenia się

Porządkuje miejsce po zakończeniu konsumpcji

Kryteria weryfikacji*

● składa brudne naczynia, ● wyrzuca resztki pokonsumpcyjne, ● porządkuje stół lub miejsce karmienia osoby starszej po konsumpcji, ● w zależności od warunków myje/dostarcza do zmywalni/umieszcza w zmywarce brudne naczynia.

Efekt uczenia się

Przygotowuje osobę starszą do konsumpcji

Kryteria weryfikacji*

● identyfikuje potrzeby w zakresie żywienia (głód, pragnienie, sytość itp.), ● dobiera bezpieczną pozycję osoby karmionej (pozycja wysoka lub pół-wysoka).

Numer zestawu w kwalifikacji*

3

Nazwa zestawu*

Monitorowanie regularności spożywanych posiłków

Poziom PRK*

1

Orientacyjny nakład pracy [godz.]*

30

Rodzaj zestawu

obowiązkowy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia*

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Efekt uczenia się

Respektuje zasady racjonalnego odżywiania pod względem regularności i ilości

Kryteria weryfikacji*

● zapisuje lub przekazuje opiekunowi informację na temat ilości oraz częstotliwości spożywanych posiłków, ● zapisuje lub przekazuje opiekunowi informację na temat ilości oraz częstotliwości spożywanych płynów.

Informacje o instytucjach uprawnionych do nadawania kwalifikacji

Wnioskodawca*

Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Siedlisko"

Minister właściwy*

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności*

Bezterminowo

Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji*

Certyfikat

Uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji*

Nie dotyczy

Kod dziedziny kształcenia*

76 - Opieka społeczna

Kod PKD*

56.21 - Przygotowywanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (katering)

Status

Dokumenty

#	Tytuł dokumentu
1	opłata za złożenie wniosku
2	ZRK_FKU_-
3	ZRK_FKU_Asyntowanie niesamodzielnej osobie starszej w zakresie żywienia
4	ZRK_FKU_Asyntowanie niesamodzielnej osobie starszej w zakresie żywienia

Oświadczam, że dane zawarte we wniosku o włączenie kwalifikacji rynkowej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji są zgodne z prawdą. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.*

Dane o podmiocie, który złożył wniosek

Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Siedlisko"

Siedziba i adres: Kościelna 10, 47-113 Staniszcze Wielkie

NIP: 7561899912

REGON: 160076163

Numer KRS: 0000254998

Reprezentacja: Magdalena Grzymek

Adres elektroniczny osoby wnoszącej wniosek: siedlisko.zawadzkie@gmail.com

